

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 531/2010-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. marca 2011 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta a zo sudcov Juraja Horvátha a Lajosa Mészárosa o sťažnosti JUDr. O. M., V., zastúpeného advokátom JUDr. R. G., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Kežmarok v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 237/98 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo JUDr. O. M. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Kežmarok v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 237/98 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Kežmarok v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 237/98 p r i k a z u j e ďalej konať bez zbytočných priet'ahov.
3. JUDr. O. M. p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 300 € (slovom tristo eur), ktoré j e Okresný súd Kežmarok p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky u k l a d á zaplatiť trovy právneho zastúpenia JUDr. O. M. v sume 306,33 € (slovom tristošesť eur a tridsaťtri centov) na účet ustanoveného advokáta JUDr. R. G., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Okresný súd Kežmarok j e p o v i n n ý uhradiť štátu trovy právneho zastúpenia v sume 306,33 € (slovom tristošesť eur a tridsaťtri centov) na účet Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 531/2010-16 z 9. decembra 2010 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť JUDr. O. M., V. (ďalej len „sťažovateľ“), v časti, ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Kežmarok (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 237/98 (ďalej aj „napadnuté konanie“). Ústavný súd súčasne rozhodol o žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom a ustanovil mu za právneho zástupcu advokáta JUDr. R. G., B.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že sťažovateľ bol v napadnutom konaní ustanovený na zastupovanie obžalovaného J. A. ako obhajca ex offo. Sťažovateľ po skončení obhajoby a po správoplatnení rozhodnutia vo veci samej predložil 30. septembra 2002 okresnému súdu vyúčtovanie trov obhajoby. Podľa sťažovateľa nesprávnym postupom okresného súdu došlo k tomu, že za obdobie viac ako 10 rokov nebolo rozhodnutie o priznaní trov obhajoby v napadnutom konaní doručené odsúdenému. Sťažovateľ sa 22. januára 2004 domáhal nápravy podaním sťažnosti na nečinnosť predsedovi okresného súdu. Aj neskôr, v období medzi 15. júlom 2004 a 15. júnom 2006, keď sa sťažovateľ nachádzal v Ústave na výkon väzby v L., požiadal okresný súd o vyplatenie trov obhajoby. Predseda okresného súdu v roku 2005 sťažovateľovi písomne oznámil, že sa odsúdenému nepodarilo doručiť uznesenie o priznaní trov obhajoby a prisľúbil, že sa tak stane v krátkej dobe a trovy budú sťažovateľovi vyplatené.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

„Sťažovateľ tvrdí, že konanie o trovách obhajoby je súčasťou trestného konania a až právoplatným ukončením vo veci priznania trov obhajoby ex offo a následným vyplatením odmeny advokátovi sa trestná vec končí. ... Je nepochybné, že súd napriek sťažnosti z 19.1.2004 a sťažnosti v roku 2005 nedoručil rozhodnutia v dôsledku svojej nečinnosti. Súd predsa má možnosť o doručenie požiadať políciu, orgány miestnej samosprávy, cestou Min. sprabodlivosti aj konzulárne orgány SR v zahraničí, ak sa tam ako tvrdil súd odsúdený zdržuje. Nie je prijateľné, aby vec vyše 10 rokov súd nedokázal správoplatniť. Do úvahy prichádzalo prípadne aj riešenie ustanovením opatrovníka osobe, ktorá je na neznámom mieste, prípadne ak ani príbuzní odsúdených nevedeli kde sa zdržujú vyhlásením týchto osôb za zomrelých. ...

Nesprávoplatnenie rozhodnutí za doby vyše 10 rokov jasne preukazuje, že jeho vec-rozhodnutie o trovách nebolo v primeranej lehote skončené! ...

Vzhľadom na svojvoľný, arogantný a nepochopiteľný postup porušovateľa práva žiada sťažovateľ... aj priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. V tomto smere poukazuje na skutočnosť, že už ÚS SR v nedávnej minulosti priznal finančné zadosťučinenie sudcovi JUDr. P. P. a jeho manželke advokátke v sumách 20 tis. E a 14 tis. E. V tomto

prípade je postup všeobecného súdu podstatne závažnejší a aj suma by mala... byť nepochybne vyššia.“

V doplnení sťažnosti zo 6. januára 2011 ustanovený právny zástupca sťažovateľa uviedol, že sa v celom rozsahu pridržiava dôvodov uvedených v sťažnosti sťažovateľa doručenej ústavnému súdu 30. júla 2010.

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1./ Základné právo JUDr. O. M. zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu v Kežmarku vo veci pod č.k. 1T /237/98 bolo porušené.

2./ Okresnému súdu Kežmarok v konaní vedenom pod č.k. 1T /237/98 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

3./ JUDr. O. M. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 30.000 € / tridsať tisíc EUR/, ktoré je Okresný súd Kežmarok povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia...

4./ Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky ukladá zaplatiť trovy právneho zastúpenia JUDr. O. M. v sume 306,33 € podľa § 11 ods. 2 Vyhl. č. 455/2004 Z.z.... na účet jeho právneho zástupcu JUDr. R. G. B.,... do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

5./ Okresný súd Kežmarok je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia JUDr. O. M. v sume 306,33 € na účet Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

2. Na výzvu ústavného súdu sa k prijatej sťažnosti listom sp. zn. Spr. 10027/2010 z 10. januára 2011 vyjadril predseda okresného súdu, ktorý vo svojom stanovisku k veci uviedol:

„Sťažnosť týkajúca sa vecí tunajšieho súdu pod sp. zn. 1T 237/98, ktorá bola Vaším orgánom prijatá na ďalšie konanie si dovoľujem v rámci svojej pôsobnosti považovať za neopodstatnenú. Zo spisového materiálu 1T 237/98 je zrejmé, že vo veci uplatnených trov obhajoby nebolo možné konať skôr nakoľko bola prejednávaná ďalšia trestná vec toho

istého obž. J. A. vo veci 6T 92/00 a vec 1T 237/98 bola samozrejme k tomuto spisu pripojená. Aj vo veci 6T 92/00, taktiež nebolo možné J. A. pre neznámi pobyt doručovať rozhodnutia súdu. Z týchto dôvodov ani nemohlo byť v zákonnej lehote rozhodnuté u vtedy obž. J. A. o premene podmieneného trestu. Teraz už zo spisu nie je možné zistiť prečo bolo rozhodnuté až na pokyn predsedu súdu zo dňa 8.3.2004 o priznaní obhajcovi JUDr. O. M. titulom odmeny obhajcu o sume 520,- Sk. Uznávam, že sa to stalo na základe podanej sťažnosti JUDr. O. M. Zo spisu je ďalej zrejmé, že súdu sa nedarilo za pomoci všetkých dostupných prostriedkov uznesenie o trovách obhajoby správoplatniť. Náhradné doručenie zrejme nebolo možné vykonať, ale po veľkom úsilí sa zistilo, že J. A. sa nachádzal vo väznici vo Francúzsku, kde mu bolo toto rozhodnutie aj koncom minulého roka doručené. Ako som zistil v ďalšom spise 6T 92/00 boli dňa 29.12.2010 zaplatené JUDr. O. M. trovy obhajoby vo výške 102,14 €. Ako som zistil dnešného dňa trovy obhajoby v tejto veci teda 1T 237/98 doposiaľ neboli obhajcovi vyplatené, do väznice vo Francúzsku sa mu nepodarilo uznesenie doručiť, ale udal kontaktnú adresu, taktiež vo Francúzskej republike kde sa mu taktiež rozhodnutia o trovách doručujú po právoplatnosti uznesenia budú tieto trovy prednostne zaslané sťažovateľovi.

Netrvám na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.“

3. Právny zástupca sťažovateľa sa k výzve ústavného súdu, aby oznámil, či trvá na vykonaní ústneho pojednávania, nevyjadril.

4. Ústavný súd podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa so stanoviskami účastníkov konania k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

5. Z obsahu sťažnosti, jej príloh, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného

okresným súdom pod sp. zn. 1 T 237/98, v časti konania a rozhodovania o priznaní odmeny a náhrady hotových výdavkov sťažovateľovi ako ustanovenému obhajcovi:

- 28. december 1998 – obžalovaný J. A. bol trestným rozkazom okresného súdu č. k. 1 T 237/98-108 uznaný vinným z trestného činu zanedbania povinnej výživy podľa § 213 ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov s podmieneným odkladom výkonu trestu na skúšobnú dobu v trvaní 2 rokov (trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť 20. januára 1999),

- 30. september 2002 – sťažovateľ predložil vyúčtovanie trov obhajoby po skončení zastupovania J. A. (ďalej len „odsúdený“) v celkovej výške 520 Sk (faktúra č. T 1/02),

- 21. október 2002 – úradný záznam o tom, že sa odsúdený v skúšobnej dobe uloženej právoplatným trestným rozkazom v trvaní 2 rokov dňom 20. januára 2001 osvedčil,

- 22. január 2004 – sťažovateľ podal „*Sťažnosť na nečinnosť súdu vo veciach úhrady trov obhajoby*“ predsedovi okresného súdu,

- 10. marec 2004 – okresný súd uznesením rozhodol o priznaní odmeny a náhrady hotových výdavkov za úkony právnej pomoci vykonané v súvislosti so zastupovaním odsúdeného v trestnej veci sp. zn. 1 T 237/98,

- 15. marec 2004 – okresný súd doručil uznesenie z 10. marca 2004 sťažovateľovi a Okresnej prokuratúre K.,

- 16. marec 2004 – zásielka s uznesením z 10. marca 2004 adresovaná odsúdenému bola poštou vrátená s poznámkou „adresát neznámy“,

- 2. jún 2004 – Okresné riaditeľstvo Policajného zboru P. (ďalej len „OR PZ P.“) oznámilo, že odsúdený je v pátraní po osobách a v mieste svojho trvalého bydliska sa nezdržiava,

- 15. jún 2004 – kancelárii bol daný pokyn vyžiadať správu z Ústrednej evidencie väzňov Generálneho riaditeľstva zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky (ďalej len „ústredná evidencia väzňov“), či odsúdený nie je vo väzbe alebo vo výkone trestu,

- 21. apríl 2006 – okresný súd požiadal Mestský úrad v K. (ďalej len „mestský úrad“) o zistenie a následné oznámenie osôb, ktoré sa v súčasnej dobe zdržiavajú na adrese trvalého pobytu odsúdeného (...), K.),

- 3. máj 2006 – mestský úrad oznámil, že odsúdený je na adrese trvalého pobytu nahlásený sám,

- 5. máj 2006 – okresný súd faxom požiadal ústrednú evidenciu väzňov o oznámenie, či odsúdený je vo väzbe alebo vo výkone trestu (výsledok lustrácie bol negatívny),

- 30. jún 2006 – okresný súd požiadal mestský úrad o doručenie zásielky odsúdenému na adresu jeho trvalého bydliska (v prípade neúspešnosti doručenia žiadal zistiť súčasnú adresu odsúdeného od susedov),

- 13. júl 2006 – Mestská polícia K. (ďalej len „mestská polícia“) vrátila zásielku adresovanú odsúdenému ako nedoručenú a oznámila, že odsúdený je v pátraní,

- 12. jún 2007 – kancelárii bol daný pokyn doručiť uznesenie z 10. marca 2004 odsúdenému prostredníctvom mestského úradu,

- 25. jún 2007 – mestská polícia vrátila súdnu zásielku adresovanú odsúdenému ako nedoručenú,

- 26. september 2008 – okresný súd požiadal Sociálnu poisťovňu – ústredie B. (ďalej len „Sociálna poisťovňa“), o zaslanie výpisu identifikačných údajov odsúdeného a údajov o priebehu jeho poistení,

- 9. október 2008 – Sociálna poisťovňa doručila požadované informácie,

- 7. november 2008 – kancelárii bol daný pokyn zistiť, či je odsúdený vo výkone trestu alebo vo väzbe (výsledok lustrácie v ústrednej evidencii väzňov bol negatívny),

- 5. február 2009 – kancelárii bol daný pokyn vyžiadať správu z OR PZ P., v akom stave je pátranie po odsúdenom, či je známe jeho miesto pobytu,

- 11. február 2009 – OR PZ P. oznámilo, že 8. novembra 2002 bolo vyhlásené pátranie po odsúdenom na území Slovenskej republiky, do súčasnej doby však odsúdený nebol zadržaný,

- 20. november 2009 – čestné vyhlásenie odsúdeného (prefotené zo spisu okresného súdu sp. zn. 6 T 92/00, došlo faxom 20. novembra 2009) o tom, na akej adrese (vo Francúzsku) sa bude odsúdený zdržiavať po prepustení z výkonu trestu; odsúdený uviedol aj kontaktnú adresu v Slovenskej republike,

- 29. september 2010 – kancelárii bol daný pokyn doručiť uznesenie z 10. marca 2004 odsúdenému na adresu uvedenú v čestnom vyhlásení z 20. novembra 2009.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní o návrhu sťažovateľa na priznanie odmeny a náhrady hotových výdavkov za úkony právnej pomoci vykonané v súvislosti so zastupovaním odsúdeného v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 237/98 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná...

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru preto nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet bez toho, aby vec právoplatne rozhodli (m. m. I. ÚS 24/03, IV. ÚS 232/03, II. ÚS 265/07). Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že doterajšia dĺžka napadnutého konania nebola závislá od zložitosti veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa ako účastníka konania o návrhu na priznanie odmeny a náhrady hotových výdavkov za úkony právnej pomoci vykonané v súvislosti so zastupovaním odsúdeného v trestnej veci, ústavný súd dospel k záveru, že správanie sťažovateľa čiastočne prispelo k doterajšej dĺžke konania. Na ťarchu sťažovateľa z pohľadu zbytočných prietáhov v napadnutom konaní možno pripísať skutočnosť, že návrh na priznanie trov obhajoby spolu s vyúčtovaním sťažovateľ predložil okresnému súdu až 30. septembra 2002, teda po 3 rokoch a 8 mesiacoch od právoplatného skončenia trestného konania (trestný rozkaz z 28. decembra 1998 nadobudol právoplatnosť 20. januára 1999).

Na uvedený postup sťažovateľa nemohol ústavný súd neprihliadnuť pri úvahe o priznaní primeraného finančného zadoš'účinenia.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom konaní, pričom vychádzal z obsahu predložených spisov okresného súdu vo veci odsúdeného sp. zn. 1 T 237/98 a sp. zn. 6 T 92/00. Poukazujúc na uvedený chronologický prehľad doterajšieho priebehu napadnutého konania je zrejmé, že okresný súd bol v posudzovanom konaní opakovane nečinný, a to v období:

- od 30. septembra 2002 (sťažovateľ predložil vyúčtovanie trov obhajoby) do 10. marca 2004 (uznesenie okresného súdu o priznaní trov obhajoby), teda 17 mesiacov,

- od 15. júna 2004 (pokyn kancelárii vyžiadať správu z ústrednej evidencie väzňov) do 21. apríla 2006 (žiadosť okresného súdu adresovaná mestskému úradu), teda 22 mesiacov,

- od 30. júna 2006 (žiadosť o doručenie zásielky odsúdenému) do 12. júna 2007 (pokyn na doručenie zásielky prostredníctvom mestského úradu), teda 11 mesiacov,

- od 12. júna 2007 do 26. septembra 2008 (žiadosť adresovaná Sociálnej poisťovni), teda 15 mesiacov,

- od 5. februára 2009 (pokyn na vyžiadanie správy z OR PZ P.) do 29. septembra 2010 (pokyn kancelárii doručiť uznesenie z 10. marca 2004), teda takmer 20 mesiacov.

Celkovo bol teda okresný súd v tejto veci nečinný 85 mesiacov, t. j. počas 7 rokov nevykonal prakticky žiadny efektívny úkon smerujúci k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ v danej veci počas súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). Uvedenú nečinnosť okresného súdu bez akýchkoľvek zákonných dôvodov treba považovať za zbytočné prietahy v konaní, ktoré sú z ústavnoprávneho aspektu netolerovateľné. K prietahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani v dôsledku správania účastníka konania, ale najmä v dôsledku postupu okresného súdu.

Námietku predsedu okresného súdu uvedenú v jeho vyjadrení k sťažnosti, že „*vo veci uplatnených trov obhajoby nebolo možné konať skôr nakoľko bola prejednávaná ďalšia trestná vec toho istého obž. J. A. vo veci 6T 92/00 a vec 1T 237/98 bola samozrejme k tomuto spisu pripojená*“, nepovažoval ústavný súd za dôvodnú. Zo spisu okresného súdu sp. zn. 6 T 92/00 týkajúceho sa inej trestnej veci odsúdeného, v ktorej bol tiež ustanovený ako obhajca ex offio sťažovateľ, ústavný súd zistil, že o sťažovateľom uplatnených trovách obhajoby rozhodol okresný súd uznesením z 5. decembra 2002, teda podstatne skôr ako v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 1 T 237/98.

Z hľadiska miery zavinenia okresného súdu na vzniknutých prietahoch v posudzovanom konaní ústavný súd čiastočne zohľadnil skutočnosť, na ktorú poukázal aj predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení, že k prietahom v konaní došlo z dôvodu, že v dôsledku neznámeho pobytu odsúdeného nebolo možné mu doručiť rozhodnutie o priznaní trov obhajoby. Podľa názoru ústavného súdu ani procesná situácia, keď pobyt odsúdeného nie je známy a z tohto dôvodu mu nie je možné doručovať súdne rozhodnutia, nezbavuje okresný súd povinnosti konať vo veci a priebežne vykonávať úkony smerujúce k zisteniu pobytu odsúdeného a k doručeniu súdneho rozhodnutia.

Navyše, podľa zistenia ústavného súdu, ani potom, keď okresný súd dostal informáciu o mieste pobytu odsúdeného, nezabezpečil doručenie uznesenia o priznaní trov obhajoby sťažovateľa. Zo spisu okresného súdu sp. zn. 6 T 92/00 vyplýva, že na odsúdeného bol 19. júla 2002 okresným súdom vydaný príkaz na zatknutie a po zistení adresy pobytu odsúdeného vo Francúzsku bol na neho vydaný okresným súdom 9. marca

2009 aj európsky zatýkací rozkaz. Odsúdený bol následne zadržaný a 3. novembra 2009 vydaný do Slovenskej republiky a umiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v B. O zadržaní odsúdeného a jeho umiestnení do výkonu trestu odňatia slobody bol okresný súd upovedomený OR PZ P. 9. novembra 2009. Aj napriek tejto skutočnosti uznesenie okresného súdu sp. zn. 1 T 237/98 z 10. marca 2004 o priznaní trov obhajoby sťažovateľa nebolo odsúdenému doručené. Odsúdenému bolo 23. novembra 2009 doručené iba uznesenie okresného súdu sp. zn. 6 T 92/00 z 5. decembra 2002, ktorým boli sťažovateľovi priznané trovy obhajoby v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 6 T 92/00. Ústavný súd sa preto nemohol stotožniť s tvrdením predsedu okresného súdu, že „*súdu sa nedarilo za pomoci všetkých dostupných prostriedkov uznesenie o trovách obhajoby správoplatniť*“.

Z ústavnoprávneho hľadiska je potrebné zdôrazniť, že s ohľadom na uvedené okolnosti prípadu je neakceptovateľné a ničím neospravedlniteľné, aby konanie o návrhu na priznanie odmeny a náhrady hotových výdavkov za úkony právnej pomoci vykonané v súvislosti so zastupovaním odsúdeného v trestnej veci nebolo ani po viac ako 8 rokoch trvania právoplatne skončené.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že doterajším postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi, keďže v čase rozhodovania ústavného súdu uznesenie okresného súdu z 10. marca 2004 nebolo ešte právoplatné, ústavný súd v bode 2 výroku tohto rozhodnutia prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných priet'ahov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda boli porušené, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ „*vzhľadom na svojvoľný, arogantný a nepochopiteľný postup porušovateľa práva*“ žiadal priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 30 000 €, poukazujúc na rozhodnutia ústavného súdu z nedávnej minulosti.

Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa, najmä na celkovú dĺžku napadnutého konania, ale aj na podiel sťažovateľa na vzniknutých prieťahoch, ako aj na povahu veci a jej význam pre sťažovateľa (predmetom napadnutého konania sú trovy obhajoby vo výške 520 Sk) považuje za primerané v sume 300 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd o návrhu na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému

účastníkovi konania jeho trovy. Sťažovateľovi vznikli trovy konania v súvislosti s jeho právnym zastupovaním advokátom JUDr. R. G., ktorý ich vyčíslil v sume 306,33 €.

Ústavný súd pri rozhodovaní o úhrade trov konania za úkon právnej služby vykonaný v roku 2010 vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2009, ktorá bola 721 €, a pri rozhodovaní o priznaní trov konania za úkon právnej služby vykonaný v roku 2011 z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2010, ktorá bola 741 €. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a doplnenie sťažnosti z 11. januára 2011) podľa § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 14 ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to 120,23 € za úkon vykonaný v roku 2010 a 123,50 € za úkon vykonaný v roku 2011, t. j. spolu v sume 243,73 €, čo spolu s režijným paušálom 7,21 € za úkon vykonaný v roku 2010 a 7,41 € za úkon vykonaný v roku 2011 (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 258,35 €. K tomu priznal daň z pridanej hodnoty vo výške 19 % za úkon vykonaný v roku 2010 (§ 18 ods. 3 vyhlášky a § 22 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov) a vo výške 20 % za úkon vykonaný v roku 2011, pretože advokát je platiteľom tejto dane. Úhrada trov konania vypočítaná podľa vyhlášky predstavuje celkovú sumu 308,73 €.

Keďže sťažovateľom uplatnený nárok na náhradu trov konania nepresahuje sumu vypočítanú podľa vyhlášky, ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov konania v ním uplatnenej výške, t. j. v sume 306,33 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o sťažovateľom uplatnených trovách konania rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 a 5 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. marca 2011